

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	34973
Nom	Sistema polític espanyol
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	3	Anual
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	3	Anual
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	Facultat de Dret	3	Anual
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	3	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	20 - Sistema Polític Espanyol	Obligatòria
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	4 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	4 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	4 - Assignatures obligatòries de tercer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
OÑATE RUBALCABA, PABLO	55 - Dret Constitucional, Ciència Política i de l'Administració

RESUM

L'assignatura pertany al Grau de Ciència Política i de l'Administració Pública, impartida com obligatòria de tercer curs. L'assignatura aplica bona part dels conceptes i teories introduïts en Fonaments de Ciència Política I i II al cas espanyol. S'hi s'estudiarà el paper que la història, les institucions i els diferents actors polítics i socials tenen en el funcionament del sistema polític espanyol. L'assignatura no només se centrarà en l'anàlisi de cada un dels components del sistema polític, també i sobretot pretén introduir els alumnes a examinar les interaccions que es produeixen entre els diferents components. Per això es combina teoria i pràctiques que seran, essencialment, exercicis d'aplicació del coneixement adquirit.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Capacitat per a relacionar i estructurar informació provinent de diverses fonts i d'integrar idees i coneixements de rellevància en les ciències polítiques i de l'administració pública.
- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.
- Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament dels sistemes i processos polítics, els seus elements, així com la seua dimensió històrica, amb una atenció especial al sistema polític espanyol i al de la Unió Europea.
- Conèixer i saber analitzar les característiques i pautes d'actuació dels principals actors polítics (partits, sindicats, grups d'interès i nous moviments socials).
- Conèixer i saber analitzar els processos electorals, tant des del punt de vista institucional, com des del comportament dels actors col·lectius i individuals.
- Conèixer i saber analitzar les pautes i tendències del comportament dels actors polítics col·lectius i dels ciutadans, els seus valors democràtics i els drets fonamentals.
- Saber dissenyar i analitzar estratègies i campanyes polítiques, transmetre missatges i informació política i qüestions de debat públic.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Conèixer els elements del sistema polític espanyol i les seves interaccions i conseqüències polítiques.
2. Saber analitzar les conseqüències de determinades combinacions d'elements en el sistema polític espanyol.
3. Adquirir capacitat per buscar i analitzar informació rellevant per al sistema polític espanyol en bases de dades.
4. Saber identificar els principals actors del procés polític espanyol i saber analitzar les seves interaccions.
5. Saber analitzar la dimensió multinivell en el sistema polític espanyol i les seves conseqüències.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMARI I

Lliçó 1. La creació del sistema parlamentari a Espanya. Principals etapes de l'assentament democràtic. Continuitats i ruptures;

Lliçó 2. Les grans línies divisòries de la política a Espanya. Monarquia i República. El paper polític de la religió i de l'església catòlica. El conflicte social: política de classes i construcció de l'Estat. La qüestió nacional: l'enfrontament entre el centre i les perifèries.

Lliçó 3. La transició política. Explicacions teòriques del procés. Factors propiciadors. Etapes i paper dels actors polítics. El procés constituent. Consensos i dissensos. Rendiment de la Constitució Espanyola.

Lliçó 4. El cap d'Estat. La Corona. Accés i Regència. Funcions del Rei. Conseqüències polítiques de l'actuació del Cap de l'Estat. Diferències entre els seus poders "reals" i els seus poders "formals".

Lliçó 5. Corts Generals. El bicameralisme. Funcions i organització de les Cambres. Els diputats i grups parlamentaris. Majoria i minories en sistemes parlamentaris.

Lliçó 6. El Govern. Els presidents del Govern a Espanya. Formació i caiguda del govern. L'organització del govern: ministres, Consell de Ministres, ministeris. La preeminència del president.

Lliçó 7. Les Administracions Públiques. Estat, Comunitats Autònomes, La burocràcia com a actor polític. El *agencializació de les administracions públiques.

Lliçó 8: Govers locals: L'autonomia municipal. Diputacions, Mancomunitats, Ajuntaments.

Lliçó 9. Sistema de justícia i de control. Organització del Poder Judicial. Mecanismes de control constitucional en el sistema polític. Politització de la justícia i *judializació de la política.

Lliçó 10. L'Estat Autonòmic. Les Comunitats Autònomes: creació i institucions. La distribució de

competències entre l'Estat i les Comunitats Autònomes. Relacions intergovernamentals.

2. TEMARI II

Lliçó 11. Els sistemes electorals a Espanya: elements, característiques, conseqüències polítiques i rendiments. Efectes en el sistema polític.

Lliçó 12. Cultura i comportament polític a Espanya. tradició i evolució. La moderació ideològica en la divisòria esquerra-dreta. La identitat territorial i la creació de subcultures. La pèrdua de pes de la religiositat. Etapes i característiques dels resultats electorals generals i autonòmics. Principals trets del comportament electoral. Les formes no convencionals de participació.

Lliçó 13. El sistema de partits d'Espanya. Evolució i característiques durant l'etapa democràtica. La relació entre partits d'àmbit estatal i partits d'àmbit no estatal.

Lliçó 14: Els partits polítics: Evolució històrica, estructura i organització. Els partits d'esquerra, dreta i centre. Principals partits d'àmbit no estatal.

Lliçó 15. Patronals i sindicats. El *neocorporatisme a Espanya.

Lliçó 16: Moviments socials a Espanya

Lliçó 17. Els mitjans de comunicació a Espanya. El seu paper com a mediadors i actors polítics. Lliçó 18. Espanya en el context internacional. L'uropeïtzació del sistema polític, l'acció exterior d'Espanya. L'acció exterior descentralitzada.

Lliçó 19. La igualtat en la política espanyola: incorporació de la dona en el sistema polític, polítiques públiques d'igualtat, estructures patriarcals en la política espanyola.

Lliçó 20. La qualitat e la democràcia espanyola. Problemes passats i presents del sistema polític.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Estudi i treball autònom	55,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	25,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

La transmissió de coneixements es realitzarà en primer lloc a través de la classe magistral. Aquesta requerirà també del treball de l'alumne –que serà desenvolupat individualment o en grup. El docent tractarà de transmetre els continguts essencials de l'assignatura acostant-los a la realitat mitjançant el recurs a exemples de l'actualitat, ús de textos clàssics, casos, textos legals, materials en xarxa, etcètera. En tot moment, es demandarà la participació activa dels estudiants. Aquests hauran d'haver preparat prèviament els temes que es tractaran en classe. De la mateixa manera s'espera que dediquen una part del temps fora de l'aula a repassar el contingut de cadascuna de les lliçons magistrals.

Al llarg del curs es realitzaran diverses activitats pràctiques. Per a això, els alumnes hauran d'utilitzar materials proporcionats pel professor o buscar-los en institucions, biblioteques, internet, etc. Quan les activitats es realitzen en classe els alumnes hauran d'haver preparat prèviament els materials. Per a realitzar algunes d'aquestes activitats s'acudirà a aules d'informàtica. Cadascuna de les activitats pràctiques haurà de ser entregada en la data determinada per a això, sense que calga fer-ho en un altre moment.

Fora de les hores lectives es realitzarà un mínim de dues activitats complementàries. Aquestes podran consistir en la projecció de pel·lícules, conferències, tallers i seminaris, així com visites institucionals que s'aniran anunciant al llarg del curs. Les activitats complementàries es realitzaran preferentment en el dia assignat per la facultat.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura està composta per 2 elements, tant a la primera com a la segona convocatòria:

a) Examen: en acabar el curs es realitzarà una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura recollits en aquesta guia docent, s'hagin impartit a l'aula o no, i els materials que es comprenguin a les diverses sessions. Aquesta prova tindrà un valor del 60% de la nota global.

b) Avaluació contínua: Al llarg del semestre s'aniran fent treballs pràctics i activitats complementàries de diversa índole, que s'hauran de lliurar el dia assenyalat pel professor. Aquesta part tindrà un valor del 40% de la nota final.

Perquè l'alumne assoleixi punts de l'avaluació continuada, haurà d'haver assistit a un mínim del 75% de les sessions pràctiques. A més, per poder sumar la qualificació obtinguda a l'avaluació contínua (de les sessions pràctiques) amb la qualificació a l'examen, l'alumne haurà d'haver obtingut almenys un 4 (sobre 10) en aquest examen final.

El contingut de tots aquests treballs d'avaluació contínua constitueix també materials i continguts del curs, per la qual cosa són susceptibles de formar part de la prova de final de curs. El professor explicarà com s'ha de fer i lliurar cada exercici i, posteriorment, lliurarà els resultats de les diverses pràctiques abans de l'examen. Les pràctiques (siguin les no realitzades ni lliurades en el termini estipulat respectivament, o les ja realitzades o avaluades) no seran recuperables amb posterioritat a la data de lliurament, ni tampoc per a la segona convocatòria (mantenint-se per a aquesta la nota de l'avaluació continuada aconseguida al llarg del semestre).

REFERÈNCIES

Bàsiques

-

Jiménez de Parga, Manuel y Vallespín, Fernando (eds.), La política (España del siglo XXI), Madrid, Biblioteca Nueva. 2008

Montabes, J. y A. Martínez (eds.). Gobierno y política en España. Valencia, Tirant lo Blanch, 2019.